

Parkiet uit de kooi

De stad Tilburg zit vol met vogelliefhebbers. Hele generaties hebben zich beziggehouden met het vangen en houden van vogels. Wilde vogels, zoals sijsjes, groenlingen, putters, merels en vinken, verdwenen voor jaren achter de tralies. Soms bleef hier een daar een kooitje open staan en door die ontsnappingsmogelijkheid hebben we nu een nieuwe stadsvogel: de Halsbandparkiet.

Regelmatig ontsnapt er wel eens een kanarie of parkiet. Meestal tijdens het schoonmaken van de kooi of bij het rondvliegen door de huiskamer blijkt er toch ergens een raam open te staan. Het beestje ruikt de vrijheid en gaat op avontuur. In onze stad ben ik ze regelmatig tegengekomen; kleine grasparkietjes tot luid schreeuwende valkparkieten. Om hier in de vrije natuur eten bij elkaar te scharrelen is toch niet zo eenvoudig, als je gewend bent aan een steeds gevulde etensbak. Meestal overleven ze de winter niet, omdat ze te weinig eten kunnen vinden. Maar de halsbandparkiet is hierop een uitzondering. In Den Haag werd in 1968 een broedend paartje ontdekt. Ondertussen is de Randstad door hen veroverd en in heel Nederland broeden er nu zo'n 3000. Waarschijnlijk zwerven er in Nederland zelfs zo'n 15.000 exemplaren rond. Tijdens de Nationale Tuinvogeltelling van vorige week bleek de halsbandparkiet dan ook opgeklimmen te zijn naar de 22e plaats. Niet iedereen is even blij met deze kleurige nieuwkomer.

De heldergroene vogels zijn zo'n 40 centimeter lang en komen van nature in tropisch Afrika en Zuid-Azië voor. Ze hebben een lange puntige staart. De naam halsbandparkiet verwijst naar de zwarte keel en zwarte en roze streep om de hals bij de mannetjes. Bij de vrouwtjes ontbreekt dat. Ze hebben allebei wel een forse en bijna papegaaiensnavel. De vogels lusten van alles: zaden, knoppen, bloemen en vruchten. In ons klimaat zijn bloemen en vruchten in de winter bijna niet te vinden, dus plunderen ze dan vaak voedertafels. Ze zijn verzot op pinda's.

Halsbandparkiet bij pinda's (foto Saxifraga-Martin Mollet)

Dat bleek ook in Tilburg. Enkele natuurliefhebbers uit de Trouwlaan, die het liefst genieten van vrij rondvliegende vogels, zagen een halsbandparkiet. Maandenlang heeft een vrouwtje in hun omgeving rondgevlogen en gegeten van het voer dat ze voor de tuinvogels hadden klaargelegd. De laatste dagen is zij niet meer gezien. In de winter zwerven de vogels wel eens wat rond, maar meestal blijven ze op of rond de broedplaats hangen. In de Randstad zitten ze dan vaak met tientallen of honderden bij elkaar. Toen ik naar de gegevens van deze parkiet zocht, ontdekte ik dat Tilburg ook met één paar bij

de broedplaatsen vermeld stond. Waar precies weet ik niet, maar de Trouwlaan en het aangrenzende Stadspark Oude Dijk zou een goede plek kunnen zijn. Ze broeden in een hol. Dit kan een spleet of gat in een boom zijn, maar ook een spechtenhol of grote nestkast. Ze kunnen nu al beginnen met broeden. Het mannetje blijft naast het hol zitten, terwijl het vrouwtje de 4 eieren uitbroedt.

Men vreest dat deze exoten de plekken inpikken van onze inheemse holenbroeders, zoals de spechten en de holenduif. Ook vrezen fruittelers dat ze bezocht gaan worden door een enorme hongerige parkietentroep. Zover is het nog niet. Maar het is wel opletten geblazen. In verschillende steden hoor je de krijgende grote groepen halsbandparkieten al van verre. In Tilburg hoor ik het graag als speurneuzen nog meer van deze vogels ontdekt hebben.

Door het schreeuwerige en soms agressieve parkietengedrag binnenshuis, kan het voorkomen dat bij een wanhopige vogelliefhebber het raam toch per ongeluk openklapt. Ga voor het zover is met de parkiet in therapie, want over de gevolgen van zo'n vrijlating op lange termijn is nog weinig zeker.

Rob Vereijken
januari 2019